

Ekonomikas ministrija

Eiropas "Zaļais kurss" un tā klimata un enerģētikas mērķi

Rīga, 17.06.2021

Ekonomikas ministrija

GALVENIE SPĒKĀ ESOŠIE KVANTITATĪVIE MĒRĶI 2030.G.

ES mērķi

LV mērķi

**ES un LV
apakšmērķi**

**SEG emisiju
samazinājums
40% pret 1990.g.**

**SEG emisijas
-6% pret
2005.g.**

**CO₂ piesaiste
< 3,1 milj.
vienību**

**AER īpatsvars
32%**

**50% kopējā
enerģijas
gala patēriņā**

**Transportā
7%* AER
īpatsvars**

**Moderno biodegvielu
īpatsvars 0,2%
2022.g. – 3,5%
2030.g.**

**Siltumapgādē
+0,55%**
ikgadēji**

**Energoefektivitātes
mērķis 32,5%**

**Primārās
enerģijas
patēriņš
45,8-47,2 TWh**

**Kumulatīvais
ietaupījums
20,5 TWh
(jaunie
ikgadējie
ietaupījumi
≥ 0,8%)**

**Starpsavienojumu
mērķis 15%**

60%

* Mērķi netiek ieskaitītas 1.paaudzes biodegvielas un biogāze

** ES noteiktais mērķis ir 1,1% ar pieļāvumu mērķi samazināt par 50%, ja atjaunojamās siltumenerģijas īpatsvars ir 50%-60%

Ekonomikas ministrija

GALVENIE SPĒKĀ ESOŠIE MĒRĶI 2030.G. – MĒRĶU IZPILDE

Politikas rezultāts katrā Plāna dimensijā	Latvija		
	faktiskā vērtība	mērķa vērtība	
	2019	2020	2030
1.1. SEG emisiju samazināšanas mērķis (% pret 1990.g.)	-57	-	-65
1.1.1. Ne-ETS darbības (% pret 2005.g.)	+6,8	+17	-6
1.1.2. ZIZIMM uzskaites kategorijas (milj.t.)	-	0	-3,1
1.1.3. Transporta enerģijas SEG emisiju intensitātes samazinājums (%)	1,8	6	≥6
1.2. Kopējais atjaunojamās enerģijas īpatsvars (%)	39	40	50
1.3. Atjaunojamās enerģijas īpatsvars transportā (%)	4,9	10	7
1.4. Atjaunojamās enerģijas īpatsvars siltumapgādē un dzesēšanā (%)	57,8	-	57,6
1.4. Moderno biodegvielu & biogāzes īpatsvars transportā (%)	0	-	3,5
2.1. Uzkrātais gala enerģijas ietaupījums (Mtoe)	0,47 (2018)	0,85	1,76

Ekonomikas ministrija

NEKP 2030 – RĪCĪBAS VIRZIENI

12 RĪCĪBAS VIRZIENI +
HORIZONTĀLIE PASĀKUMI

100 PASĀKUMI

257 DARBĪBAS

PIEEJAMA & ILGTSPĒJĪGA ENERĢIJA

- H. Horizontālie pasākumi;
- 2. Energoefektivitātes uzlabošana un AER tehnoloģiju izmantošanas veicināšana **siltumapgādē un aukstumapgādē un rūpniecībā**;
- 3. Ne-emisiju tehnoloģiju izmantošanas veicināšana **elektroenerģijas ražošanā**;
- 4. Ekonomiski pamatotas **enerģijas pasāražošanas** un **pašpatēriņa** veicināšana;
- 6. Energētiskā **drošība**, enerģētiskās **atkarības mazināšana**, pilnīga enerģijas **tirgu** integrācija un **infrastruktūras** modernizācija;
- 11. **Nodokļu sistēmas** “zaļināšana” un draudzīguma pievilcīguma energoefektivitātei un AER tehnoloģijām uzlabošana;

ĒRTA & KVALITĀTĪVA PĀRVIETOŠANĀS

- H. Horizontālie pasākumi;
- 5. Energoefektivitātes uzlabošana, alternatīvo degvielu un AER tehnoloģiju izmantošanas veicināšana **transportā**;
- 11. **Nodokļu sistēmas** “zaļināšana” un draudzīguma pievilcīguma energoefektivitātei un AER tehnoloģijām uzlabošana;

PAŠPIETIEKAMS & UZLABOTS MĀJOKLIS

- 1. **Ēku** energoefektivitātes uzlabošana;
- 4. Ekonomiski pamatotas **enerģijas pasāražošanas** un **pašpatēriņa** veicināšana;
- 11. **Nodokļu sistēmas** “zaļināšana” un draudzīguma pievilcīguma energoefektivitātei un AER tehnoloģijām uzlabošana;

UZLABOTA GAISA KVALITĀTE

- 1. **Ēku** energoefektivitātes uzlabošana;
- 2. Energoefektivitātes uzlabošana un AER tehnoloģiju izmantošanas veicināšana **siltumapgādē un aukstumapgādē un rūpniecībā**;
- 5. Energoefektivitātes uzlabošana, alternatīvo degvielu un AER tehnoloģiju izmantošanas veicināšana **transportā**;

NEIETEKMĒJOŠA ZEMES, ATKRITUMU UN ĶĪMISKO VIELU IZMANTOŠANA

- 7. **Atkritumu** un **notekūdeņu apsaimniekošanas** efektivitātes uzlabošana un SEG emisiju samazināšana;
- 8. Resursu efektīva izmantošana un SEG emisiju samazināšana **lauksaimniecībā**;
- 9. Ilgtspējīga resursu izmantošana un SEG emisiju samazināšana un CO₂ piesaistes **palielināšana zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektorā**;
- 10. **Fluorēto siltumnīcefekta gāzu (F-gāzu)** izmantošanas samazināšanas veicināšana;

Ekonomikas ministrija

NEKP 2030 – ATBILDĪBAS

ĒKU ENERGOEFEKTIVITĀTE:

- Daudzdzīvokļu ēkas, valsts ēkas: EM, nozaru ministrijas
- Pašvaldības ēkas: VARAM
- Privātmājas: EM, VARAM

AER UN ENERGOEFEKTIVITĀTE SILTUMAPGĀDĒ:

- Normatīvais regulējums: EM
- Atbalsta programmas: EM, VARAM,
- ETS, vides prasības: VARAM

AER UN ENERGOEFEKTIVITĀTE ELEKTROENERGIJĀ:

- Normatīvais regulējums: EM
- Atbalsta programmas: EM, VARAM
- ETS, IVN, teritoriālais regulējums: VARAM
- Izmantojamo platību noteikšana: EM, VARAM, ZM

TRANSPORTA DARBĪBAS:

- Transporta enerģija: EM
- Infrastruktūra: SM, VARAM, EM
- Transportlīdzekļi: SM
- Sabiedriskais transports: SM, VARAM
- Atbalsta programmas: SM, VARAM, EM

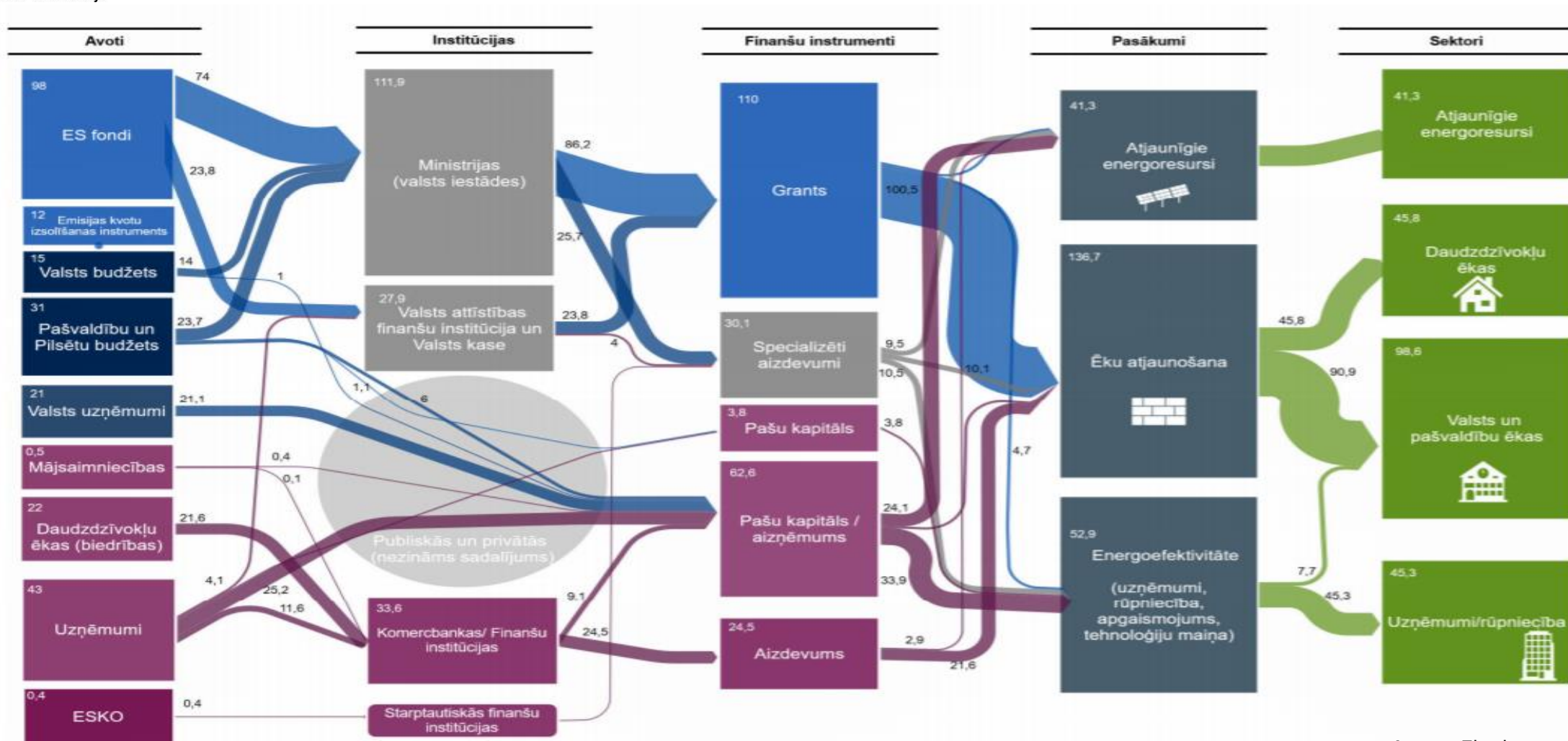
NODOKĻU SISTĒMA:

- Dabas resursu nodoklis: VARAM, EM
- Akcīzes nodoklis: FM, ZM, EM, VARAM
- Transportlīdzekļu ekspluatācijas nodoklis: SM
- Pievienotās vērtības nodoklis: FM

Ekonomikas ministrija

KLIMATA INVESTĪCIJU PLŪSMAS

Avots: Ekodoma

Ekonomikas ministrija

NEKP 2030 – ĪSTENOŠANA (ENERĢĒTIKA)

POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI, INFORMATĪVIE ZIŅOJUMI:

- Biogāzes koģenerācijas staciju pāreja no elektroenerģijas obligātā iepirkuma uz biometāna ražošanu transporta vajadzībām
- Informatīvais ziņojums par vēja enerģijas attīstību meža zemēs

TIESĪBU AKTI:

- Likumprojekts «Transporta enerģijas likums»
- Likumprojekts «Grozījumi Enerģētikas likumā»
- Likums «Grozījumi Energoefektivitātes likumā» un likumprojekts «Grozījumi Energoefektivitātes likumā»
- Likumprojekts «Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā»

PĒTĪJUMI:

- Energoefektivitātes pienākuma shēmas paplašināšanas ietekmes novērtējums;
- Valsts pētījumu programma «Enerģētika»;

Latvijas – Igaunijas kopprojekts vēja enerģijas projekta īstenošanai ELWIND

Ekonomikas ministrija

NEKP 2030 – ĪSTENOŠANA (BŪVNIECĪBA UN MĀJOKĻI)

POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI, INFORMATĪVIE ZIŅOJUMI:

- Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģija

TIESĪBU AKTI:

- Likums «Grozījumi Ēku energoefektivitātes likumā»
- Grozījumi būvnormatīvos «Publiskās būves» un «Dzīvojamās ēkas»
- Ministru kabineta noteikumi «Ekspluatējamu ēku energoefektivitātes minimālās prasības»
- Ministru kabineta noteikumi «Ēku energoefektivitātes aprēķina metodes un ēku energosertifikācijas noteikumi»

PĒTĪJUMI:

- Priekšlikumu izstrāde ēku energoefektivitātes klasifikācijas sistēmai un prasībām gandrīz nulles enerģijas ēkām

Ekonomikas ministrija

NEKP 2030 – ĪSTENOŠANA (INDUSTRIĀLĀ un INOVĀCIJU POLITIKA)

POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI, INFORMATĪVIE ZIŅOJUMI:

- Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam*
*ietver Latvijas Viedās specializācijas stratēģiju (RIS3)
- Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam

TIESĪBU AKTI:

- Norvēģijas finanšu instrumenta 2014.–2021. gada perioda programmas "Uzņēmējdarbības attīstība, inovācijas un mazie un vidējie uzņēmumi" īstenošanas noteikumi
- Norvēģijas finanšu instrumenta 2014.–2021. gada perioda programmas "Uzņēmējdarbības attīstība, inovācijas un mazie un vidējie uzņēmumi" divpusējās sadarbības fonda iniciatīvu īstenošanas noteikumi

Ekonomikas ministrija

NEKP 2030 – ĪSTENOŠANA (TRANSPORTS) (SM)

POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI, INFORMATĪVIE ZIŅOJUMI:

- Transporta attīstības pamatnostādnes 2021. - 2027.gadam (projekts)

TIESĪBU AKTI:

- grozījumi Transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokļa likumā (no 2021.gada):
- Likmes pēc CO₂ un Euro klasēm arī komerctransportam
- Likmes CO₂ aprēķinam pēc jaunās metodikas (WLTP)

PĒTĪJUMI:

- Pētījums par Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 22. oktobra Direktīvas 2014/94/ES par alternatīvo degvielu ieviešanu scenārijiem
- Strukturālo reformu atbalsta programmas projekts “Ilgtspējīgas mobilitātes nodrošināšana (Latvijā)”, aptverot šādus apakšmērķus:
 - Labāk integrēta sabiedriskā transporta sistēma
 - Videi draudzīgāka transporta sistēma
 - Godīgāka transporta un transportlīdzekļu nodokļu sistēma

Plānots veikt pētījumu par ūdeņraža degvielas izmantošanas attīstības scenārijiem Latvijā

NEĶP 2030 – ĪSTENOŠANA (LAUKSAIMNIECĪBA UN MEŽSAIMNIECĪBA) (ZM)

POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI, INFORMATĪVIE ZIŅOJUMI:

- Latvijas Lauku attīstības programma 2014.-2022.gadam
- Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskais plāns 2023. – 2027.gadam

TIESĪBU AKTI:

MK 27.04.2021 sēdes protokollēmuma 2.punkts «*Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai un Zemkopības ministrijai līdz 2023. gada 1. maijam izstrādāt un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram noteiktā kārtībā iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu par zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības virzību uz klimatneitralitāti*» (VSS-1062)

PĒTĪJUMI (Ārvalstu finanšu atbalsts – 2 pētījumi):

- Norvēģijas finanšu instrumenta 2014.–2021. gadam projekts “Ilgtspējīgas augsnes resursu pārvaldības uzlabošana lauksaimniecībā” (E2SOILAGRI). Projekts ilgs līdz 2024. gada 31. janvārim.
- LIFE projekts “Klimata pārmaiņu samazināšanas iespēju demonstrēšana auglīgās organiskajās augsnēs Baltijas valstīs un Somijā” (LIFE OrgBalt). Projekts ilgs līdz 2023.gada 31.augustam.

PĒTĪJUMI (Valsts atbalsts – 3 pētījumi):

- lauksaimniecības nozares attīstības prognožu un politiku scenāriju modelēšana, t.sk., SEG emisiju aprēķinu prognozes; pētījumi par zemi, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecību ar mērķi uzlabot un noteikt nacionālos SEG emisiju faktorus, iegūt jaunus aktivitāšu datus.

Ekonomikas ministrija

NEKP 2030 – ĪŠTENOŠANA (ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA UC) (VARAM)

POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI, INFORMATĪVIE ZIŅOJUMI:

- Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021.-2028. gadam

TIESĪBU AKTI:

- Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā un saistošajos MK noteikumos

PĒTĪJUMI:

- Investīciju vajadzību izvērtējums Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021. - 2028. gadam izstrādei (SIA Geo Consultants, 2020) -

<https://www.varam.gov.lv/lv/petijumi-vides-un-dabas-joma>

Ekonomikas ministrija

NEKP 2030 – ĪSTENOŠANA (NODOKĻU POLITIKA) (FM)

POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI, INFORMATĪVIE ZIŅOJUMI:

- Nodokļu politikas pamatnostādnes.
- Informatīvais ziņojums «Par spēkā esošo nodokļu atvieglojumu izvērtēšanu»
 - Paredz konkrētu darbību plānu un termiņus secīgai un sistēmiskai spēkā esošo nodokļu atvieglojumu pārskatīšanai, tajā skaitā akcīzes nodoklim, transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklim, dabas resursu nodoklim, kā arī citiem nodokļiem.

TIESĪBU AKTI:

- Grozījumi likumā «Par akcīzes nodokli»
 - Akcīzes nodokļa likmes samazinājums dabasgāzei, ko izmanto kā transporta enerģiju;
 - Akcīzes nodokļa samazinātā likme biodegvielai.
- Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likums
 - leviestas transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa likmes transportlīdzekļiem, kuriem CO₂ izmeši ir noteikti atbilstoši jaunajai CO₂ izmešu metodei (WLTP).

NEKP 2030 – ĪSTENOŠANA (FINANSĒJUMS) (EM)

	Darbības programma 2021-2027	Atvaseļošanas un noturības mehānisms (Atvaseļošanās fonds)
Privātmāju energoefektivitāte	138 656 250 EUR	-
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitāte		57 282 000 EUR
Valsts ēku energoefektivitāte	88 740 000 EUR	23 956 000 EUR
Vēsturisko ēku energoefektivitāte	-	
Uzņēmumu energoefektivitāte	44 060 783 EUR	120 586 000 EUR
Elektroenerģijas pārvades un sadales tīklu modernizācija	-	80 000 000 EUR
AER siltumapgādē	48 067 500 EUR	-
AER elektrība	19 966 500 EUR	-
Biometāna ražošanas un izmantošanas veicināšana	18 487 500 EUR	

Ekonomikas ministrija

NEKP 2030 – ĪSTENOŠANA (FINANSĒJUMS + KLIMATA FINANSĒJUMS) (VARAM)

	Darbības programma 2021-2027 (kopējais fondu finansējums, <i>euro</i>)	Atveseļošanas un noturības mehānisms (Atveseļošanās fonds, <i>euro</i>)
Pārejas uz aprites ekonomiku veicināšana	103 530 000	-
Gaisa piesārņojuma samazināšanas pasākumi	20 336 350	-
Notekūdeņu un to dūņu apsaimniekošanas sistēmas attīstība	74 160 000	-
Pašvaldības publisko ēku energoefektivitāte	26 410 714	29 304 000
Bezizmešu transportlīdzekļu pašvaldību funkciju nodrošināšanai	25 379 011 (TPF)	10 000 000
Vēsturiski izmantoto kūdras ieguves vietu rekultivācija	28 788 480 (TPF)	-

Potenciāli iespējamais finansējums 2021.-2030.g. līdz pat **1 miljrd. euro**

Potenciāli iespējamais finansējums 2021.-2030.g. līdz pat **200 milj. euro**

NEKP 2030 – ĪSTENOŠANA (FINANSĒJUMS) (SM)

	ES fondi	Atveseļošanās un noturības mehānisms (Atveseļošanās fonds)
Dzelzceļa infrastruktūra	259 714 711 EUR	72 700 000 EUR
Valsts galvenie un reģionālie autoceļi	315 281 943 EUR	
Multimodāls sabiedriskā transporta tīkls	48 740 445 EUR	92 800 000 EUR
Videi draudzīgi sabiedriskā transporta līdzekļi		95 500 000 EUR
Rīga kā TEN-T pamattīkla pilsētmezgls	62 487 750 EUR	
Veloinfrastruktūra	14 540 383 EUR	34 500 000 EUR
Nacionālās nozīmes centru transporta infrastruktūra	31 243 875 EUR	
Reģionālo attīstības centru transporta infrastruktūra	29 741 944 EUR	
Ostas (vide/drošība)	12 497 550 EUR	
Viedās tehnoloģijas	3 124 388 EUR	

NEKP 2030 – ĪSTENOŠANA (FINANSĒJUMS) (ZM)

KLP atbalsta instrumenti	Latvijas Lauku attīstības programma 2021-2022, t.sk. ESAI* un I pīlāra vides ieguldījums (pārejas periods)	Latvijas Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskais plāns 2023-2027	Atveseļošanas un noturības mehānisms
Agrovides pasākumi	33,2 milj. EUR	124,3 milj. EUR	
Bioloģiskā lauksaimniecība	70 milj. EUR	159,6 milj. EUR	
Plūdu risku novēršana un meliorācija	10 milj. EUR	36 milj. EUR	32,9 milj. EUR
Meža nozares atbalsts	19 milj. EUR	28,7 milj. EUR	
Vides investīcijas	-	31 milj. EUR	
Ekoshēmas/zaļināšana (tiešie maksājumi)	190 milj. EUR	431** milj. EUR	
Kopā	322,2 milj. EUR	810,6 milj. EUR	32,9 milj. EUR

* ESAI – ES atveseļošanās instruments – papildus finansējums Latvijas Lauku attīstības programmas ietvaros 84 milj. EUR apmērā, no kuriem 37% klimata un vides jautājumiem;

** Piešķīrums atkarīgs no vienošanās par KLP reformu, joprojām notiek dialogi.

Ekonomikas ministrija

«ZAĻAIS KURSS»

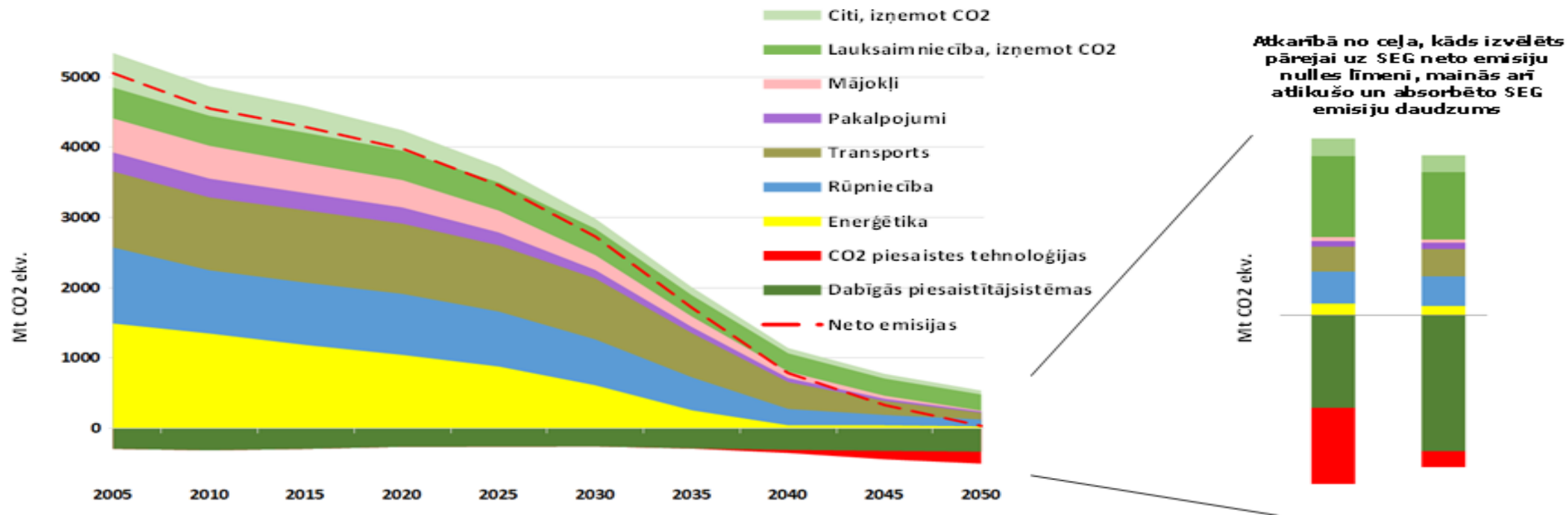
- kāpināt 2030. un 2050. gadam izvirzīto **ES klimata mērķu** vērienu
- sagādāt **tīru un drošu enerģiju** par pieņemamu cenu
- stimulēt rūpniecību pāriet uz nepiesārņojošu **aprites ekonomiku**
- **būvēt un renovēt** energoefektīvi un resursefektīvi
- paātrināt pāreju uz **ilgtspējīgu un viedu mobilitāti**
- īstenot stratēģiju “**no lauka līdz galdam**”
- saglabāt un atjaunot **ekosistēmas un bioloģisko daudzveidību**
- tiekties uz **nulles piesārņojumu** ar mērķi panākt no toksikantiem brīvu vidi
- tiekties uz **zaļo finansējumu un investīcijām**
- **zaļināt valsts budžetu**, sekmīgi novirzīt zaļajām prioritātēm investīcijas, patēriņu un nodokļus;
- mobilizēt **pētniecību** un sekmēt **inovāciju**
- aktīvāk izmantot **izglītību un apmācību**
- **zaļais zvērests nekaitēt**,
- popularizēt un īstenot **globālā līmenī** vērienīgu vides, klimata un enerģētikas politiku
- veicināt **sabiedrības un visu ieinteresēto personu iesaisti** Zaļā kursa īstenošanā

Ekonomikas ministrija

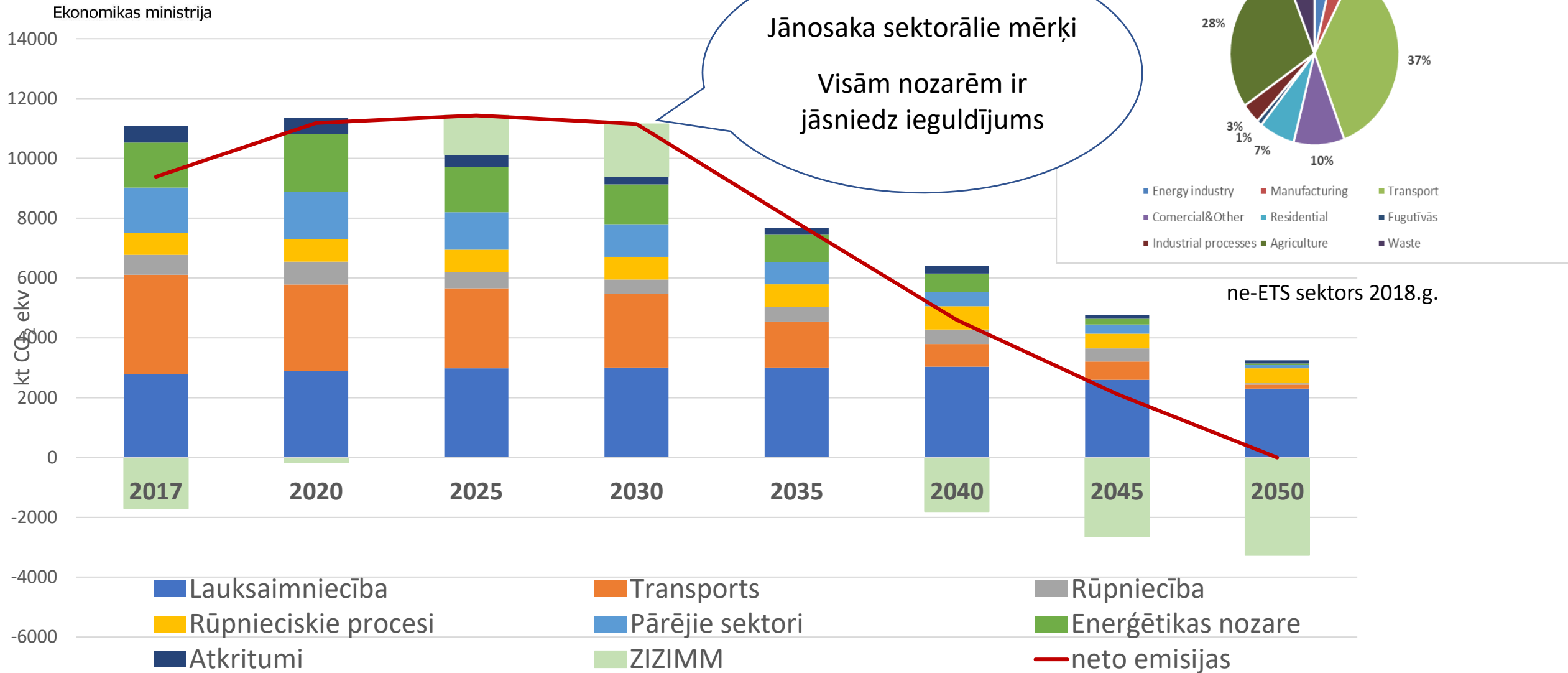
ES KLIMATNEITRALITĀTES SCENĀRIJI 2050.GADAM

Ekonomikas ministrija

LATVIJAS IESPĒJAMIE KLIMATNEITRALITĀTES SCENĀRIJI 2050.GADAM

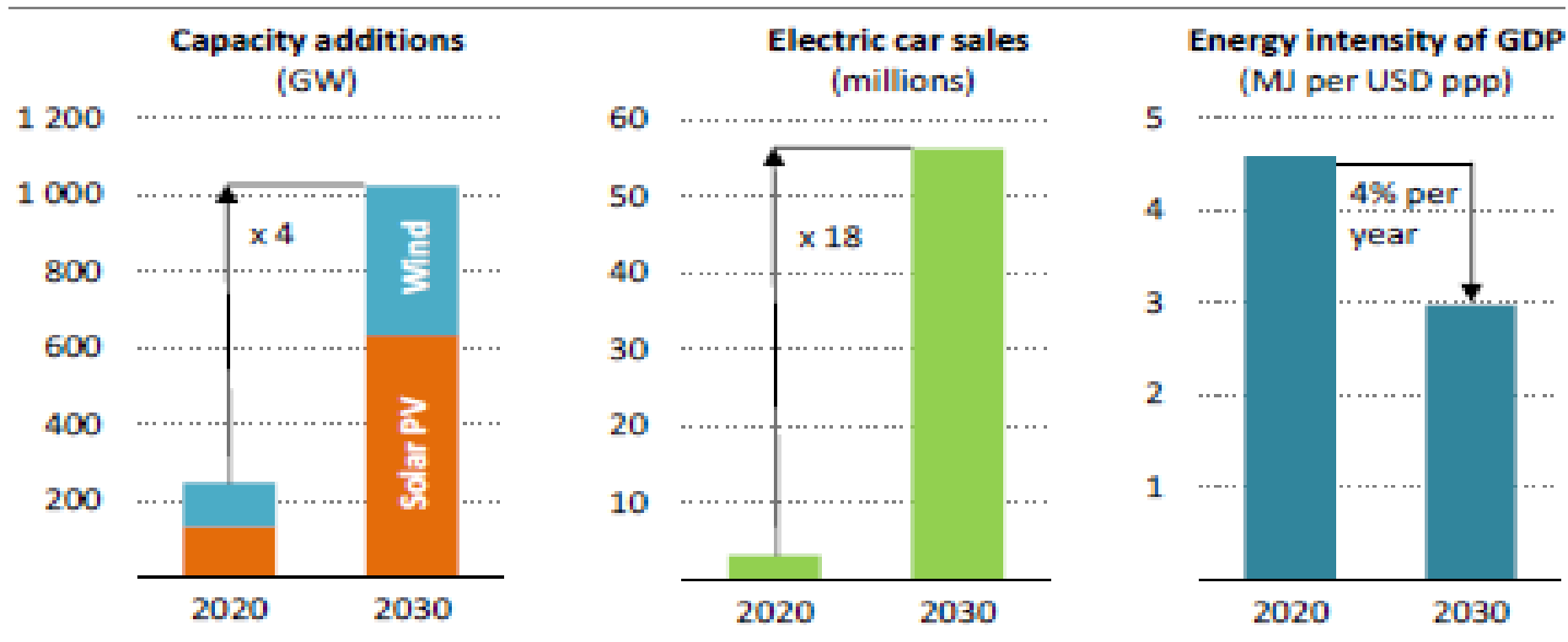

Ekonomikas minist

STARPTAUTISKĀS ENERĢĒTIKAS AĢENTŪRAS SCENĀRIJI

Key clean technologies ramp up by 2030 in the net zero pathway

Note: MJ = megajoules; GDP = gross domestic product in purchasing power parity.

«ZAĻĀ KURSA» MĒRĶI 2030.G.

ES mērķi

LV mērķi

ES un LV
apakšmērķi

SEG emisiju samazinājums
-40% → **-55%** pret 1990.g.

SEG emisijas
-6% → **[-18%]**
pret 2005.g.

AER īpatsvars
32% → **[38%-40%]**

50% → **[55%]**
kopējais īpatsvars

Energoefektivitātes mērķis
32,5% → **[36%-37%]**

jaunie ikgadējie ietaupījumi
≥ 0,8 → **[1,5%]**

Transportā
7%-14% →
[17%-24%]

Siltumapgādē
0,55% → **[~1%]**
ikgadēji

Moderno biodegvielu īpatsvars
3,5% → **[7%]**

[Ūdeņraža īpatsvara mērķis]

Ietaupījumi
transportā

Ietaupījumi
enerģētiskās
nabadzības
mājsaimniecībās

Ekonomikas ministrija

LATVIJAS SPECIFISKĀ SITUĀCIJA UN IZAICINĀJUMI KLIMATA POLITIKAS MĒRĶU SASNIEGŠANĀ

- **Enerģētika:**

- Ņemot vērā AER īpatsvaru, EE pasākumi var sniegt tikai ierobežotu SEG emisiju samazinājumu;
- Novecojis un standartu ziņā sadrumstalots mājokļu fonds – izaicinājums EE pasākumiem
- Dabāsgāzes patēriņa samazinājums enerģētikas emisiju mazināšanai;
- Attīstīta dabāsgāzes infrastruktūra ierobežo alternatīvu sistēmu izveides racionalitāti;
- AER subsīdijas ir politiski jutīgs temats (pēc pieredzes ar OIK);
- ES bioloģiskās daudzveidības stratēģija ietekmēs arī enerģētisko bioresursu pieejamību

- **Lauksaimniecība:** salīdzinoši liels lauksaimniecības sektora SEG emisiju īpatsvars un organisko augšņu īpatsvars;
- **Transports:** Vecu transportlīdzekļu īpatsvars un lietotu automobiļu imports, zems iedzīvotāju blīvums un salīdzinoši augsts īpatsvars laukos, kas veicina mašīnatkarību; sabiedriskā elektro-un hibrīdatransporta attīstība izaicinājumi lauku reģionos;
- **Zemes izmantošanas un mežsaimniecības** sektorā piesaiste nepārsniedz emisijas, sektora ietekme ir nevienmērīga un tā loma klimata mērķu sasniegšanā ir jāvērtē ilgtermiņā;
- Klimata mērķi nepietiekami prioritāri sabiedrības apziņā, salīdzinoši zems vides lietpratības līmenis sabiedrībā;
- Investīciju resursu būtisks trūkums (tai skaitā pasākumiem, kas ilgtermiņā atmaksātos);
- Lēmumu pieņemšanas laukietilpība.

Ekonomikas ministrija

KOPĪGAIS NĀKOTNES ENERĢIJAS POLITIKAS SCENĀRIJOS

- Dažādu detalizētu savstarpēji saistītu enerģētikas – klimata un ekonomikas modeļu izmantošana;
- Virzība uz klimata neitralitāti 2050 dod atšķirīgus rezultātus 2030. gadam, nekā tikai fokusējoties uz 2030. gada mērķi atsevišķi;
- Globālās politikas prognoze ir būtisks ietekmējošs faktors (turpinās brīvā tirdzniecība, valsts regulējošā loma, ekonomiskais nacionālisms);
- Galvenie virzieni:
 - elektrifikācija,
 - enerģētikas sektoru – elektroenerģijas, siltumapgādes (dzesēšanas) un transporta savstarpēja lielāka integrācija,
 - AER – vēja, saules enerģijas būtisks pieaugums,
 - ūdeņraža ekonomika
 - energoefektivitātes uzlabošanās;
- dabas gāzes tīklu loma, bioenerģijas loma, kodolenerģijas loma, enerģijas uzglabāšanas tehnoloģijas, aviācija, sabiedrības paradumu maiņa.

Ekonomikas ministrija

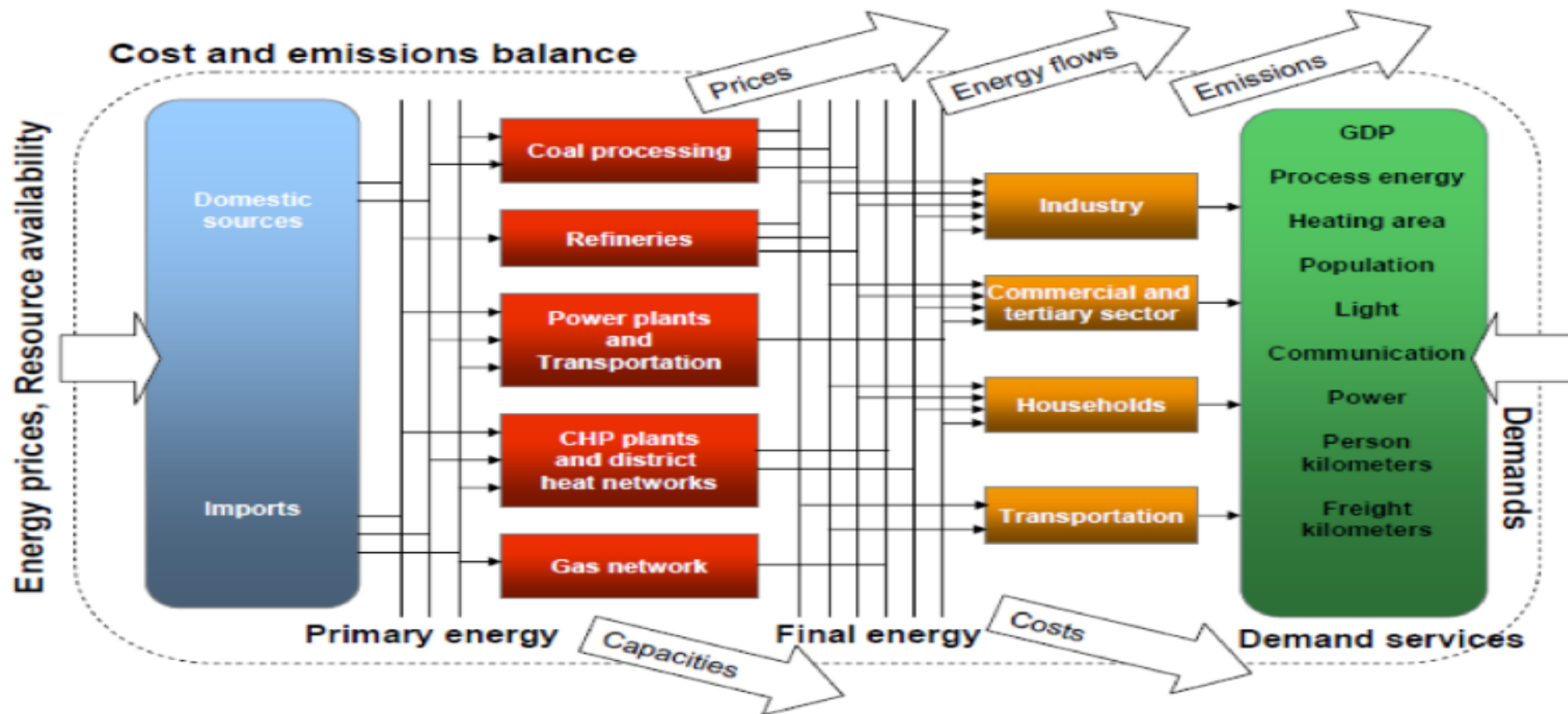
NEKP PĀRSKATĪŠANA – ANALĪTISKĀ DAĻA

- 1) Modelēšanas sistēmas pilnveidošana – klimata enerģētikas sistēmas TIMES modelis, kas netieši savienots ar vispārējā līdzsvara ekonomikas modeli, lai to nodrošinātu:
 - Nepieciešams pieņemt Grozījumus Ministru kabineta 2017. gada 12. decembra noteikumos Nr. 737 “Siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas un prognožu sagatavošanas nacionālās sistēmas izveidošanas un uzturēšanas noteikumi”;
 - Noslēgt līgumu ar Fizikālās enerģētikas institūtu par TIMES enerģētikas klimata modelēšanas sistēmas pilnveidošanu un sasaisti ar vispārējā līdzsvara modeli, ko pilnveido Latvijas universitāte;
 - Nodrošināt līgumu ar LU par vispārējā līdzsvara modeļa pilnveidošanu un enerģētikas klimata pasākumu ekonomiskās ietekmes izvērtēšanu
- 2) Nacionālo modeļu izstrādi veikt sadarbībā ar EK tehniskās palīdzības projektiem;
- 3) nozaru ministrijas var veidot detalizētākus nozaru specifiskus modeļus.

Ekonomikas ministrija

NEKP PĀRSKATĪŠANA – ANALĪTISKĀ DAĻA TIMES MODEĻA VISPĀRĪGĀ STRUKTŪRA

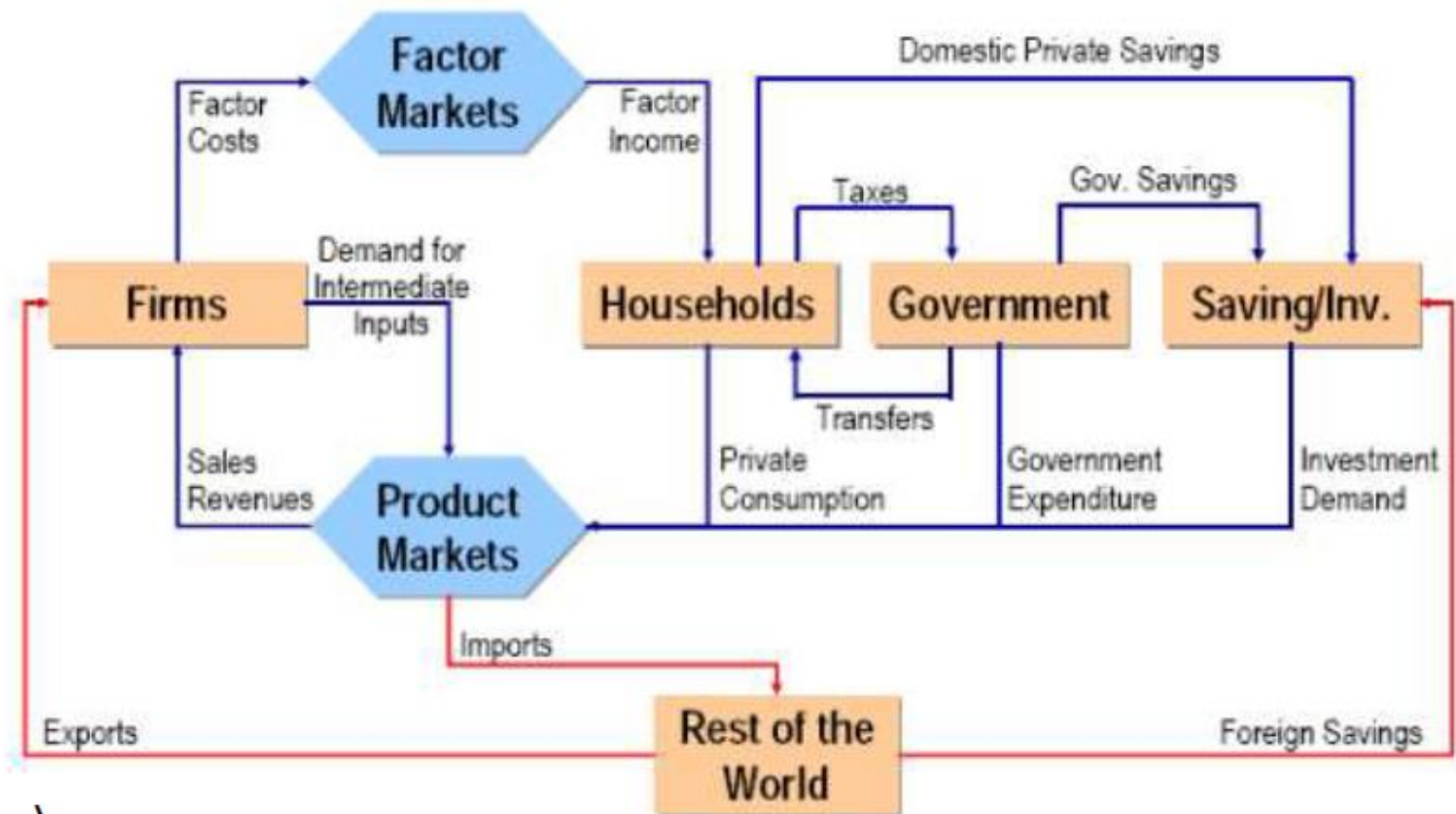

Ekonomikas ministrija

NEKP PĀRSKATĪŠANA – ANALĪTISKĀ DAĻA

LATVIJAS VISPĀRĒJĀ LĪDZSVARA APRĒĶINA MODELIS

Ekonomikas ministrija

NEKP PĀRSKATĪŠANA – ANALĪTISKĀ DAĻA TEHNISKĀS PALĪDZĪBAS PROJEKTI UN STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

- Eiropas Komisijas Tehniskās palīdzības projekts “Energijas un klimata modelēšana un enerģētikas sistēmu integrācija Latvijā” (2021-2022)
 - EM nodrošinās starpministriju vadības grupu;
- Tehniskās palīdzības projekts ES taksonomijas ietekme uz ilgtspējīga finansējuma ceļa karti (LV un EE).
 - FM nodrošina starpministriju sadarbību.
 - Projekts cita starpā paredz analizēt ilgtspējīgu investīciju plūsmu sektoru griezumā Latvijas un Igaunijas enerģētikas un klimata mērķu 2030 un 2050 sasniegšanai;
- EM un FEI pārstāvji iesaistās ES un IRENA sadarbības tīklos modelēšanas un ilgtermiņa scenāriju izstrādes jomā.

Ekonomikas ministrija

SADARBĪBAS PARTNERU IESAITE

- Sadarbības partneru (plašākā nozīmē) iesaiste notiks jau analītiskā darba sākuma posmā, vēl pirms scenāriju formulēšanas, lai izvērtētu pieejamos politikas pasākumus un atbalstāmo tehnoloģiju virzienus.
- Pirmais seminārs plānots 2021. gada rudenī, pēc tam regulāri atbilstoši iegūtajiem datiem un sākotnējiem rezultātiem.
- Sadarbības partneru iesaiste datu ieguvē un pieņemumu saskaņošanā.

Ekonomikas ministrija

ENERĢĒTIKAS UN KLIMATA PADOMES APAKŠPADOMES UN DARBA GRUPAS

Ekonomikas ministrija 2021.gada 3.ceturksnī rosinās sasaukt Nacionālo enerģētikas un klimata padomi un tās ievaros rosinās izveidot un iedarbināt:

- 1) atvērtu un starpsektorāla ilgtspējīgas mobilitātes apakšpadomi, kura īstenotu sadarbību ar sabiedriskām organizācijām (NEKP uzdevums- 4.pielikuma H 11.2);
- 2) analītisku enerģētikas un klimata ekspertu darba grupu, kuras mērķi ir:
 - enerģētikas un klimata prognožu sagatavošana vismaz 20 gadu periodam;
 - politiku rīcības virzienu un pasākumu ietekmes izvērtējums;
 - progresa ziņojumu par Latvijas virzību uz mērķa sasniegšanu analītiskās daļas sagatavošana.

Ekonomikas ministrija

Paldies par uzmanību!

NEKP@em.gov.lv

pasts@em.gov.lv

Brīvības iela 55, Rīga, LV – 1519